

EK ziņojums: Latvijas tieslietu sistēmas rādītāji turpina uzlaboties

Publicēts: 15.07.2021.

[Informācija presei](#)

[Jaunami](#)

Eiropas Komisija publicējusi 2021.gada ziņojumu par tiesiskumu Eiropas Savienībā (EU Justice Scoreboard). Šis ir jau devītais ziņojums, kurā analizēta tieslietu sistēmas efektivitāte un kvalitāte, kā arī tiesu varas neatkarība. Jau kopš 2013.gada tiek salīdzinātas tieslietu sistēmas visās ES dalībvalstīs, sniedzot vērtējumu par tiesiskuma jomas tendencēm. Jaunākais tiesiskuma ziņojums parāda, ka tieslietu sistēmas efektivitāte lielākajā daļā ES dalībvalstu uzlabojas. Arī Latvija ir viena tām dalībvalstīm, kuras tiesiskuma jomas rezultāti turpina ar katru gadu uzlaboties.

EK ziņojums tiesiskuma jomā sniedz ikgadējo pārskatu par rādītājiem, kas ir efektīvas tiesu sistēmas būtiski parametri: tiesu sistēmas efektivitāti un kvalitāti, kā arī tiesu varas neatkarību. 2021. gada ziņojumā visu triju elementu rādītāji ir attīstīti tālāk, ieskaitot tieslietu sistēmas digitalizāciju, kam ir bijusi sevišķi liela nozīme, lai saglabātu tiesu darbību Covid-19 pandēmijas laikā un veicinātu efektīvas, pieejamas tieslietu sistēmas. Tāpēc īpašu uzmanību jaunākajā novērtējumā EK veltījusi ES dalībvalstu tiesu sistēmu digitalizācijai, jo tai ir būtiska nozīme, lai palielinātu tiesu sistēmu efektivitāti, turklāt ļoti piemērots instruments, lai uzlabotu un veicinātu piekļuvi tiesu iestādēm. Covid-19 pandēmija ir izvirzījusi priekšplānā nepieciešamību dalībvalstīm paātrināt modernizēšanas reformas šajā jomā, uzsver EK.

Tiesiskuma ziņojumā tiek uzsvērtas informācijas tehnoloģiju nozīme tiesu sistēmas darbībā, tādējādi to radot pieejamāku, efektīvu un nākotnes izaicinājumiem noderīgu. Būtiski norādīt, ka Latvija izpilda visus izvirzītos kritērijus tiešsaistes informācijas pieejamībai par tiesu sistēmu plašākai sabiedrībai.

Šī gada apkopojumā jau otro reizi ir sniegts pārskats par pasākumiem, ko ES dalībvalstis ir veikušas, lai nodrošinātu bērniem draudzīgu tiesu sistēmu. Visas dalībvalstis nodrošina vismaz dažus pielāgojumus bērniem, visbiežāk nosakot pasākumus bērniem

draudzīgām uzklaušanās. Gandrīz visas dalībvalstis arī nodrošina tiesnešiem apmācības kursus par bērniem draudzīgu tiesu sistēmu. Eiropas Komisijas norāda, ka Latvijas tiesu sistēma vērtējama kā bērniem draudzīga tiesu sistēma, jo bērna labākajās interesēs nodrošina bērnu tiesību aizsardzību tiesiskos strīdos. Svarīgi norādīt, ka saskaņā ar ES apkopojuma rezultātiem Latvija ir viena no trīs valstīm (Vācija, Latvija, Slovēnijā), kas izpilda visus kritērijus, lai tiesu sistēmā nodrošinātu bērniem draudzīgus tiesiskos procesus.

ES rezultātu apkopojumā tiesiskuma jomā izmantotie galvenie tiesu sistēmu efektivitātes uzraudzības rādītāji ir tiesvedības ilgums, lietu pabeigšanas koeficients un nepabeigto lietu skaits. Ziņojumā norādīts, ka Latvija ir otrajā vietā kopējā ES statistikā pēc laika, kas nepieciešams, lai izskatītu civilietas, komerclietas, administratīvās un citas lietas. Savukārt esam ceturtajā vietā dalībvalstu starpā pēc vidējā lietas izskatīšanas ilguma par konkurences jautājumiem, kas iesniegtas pret valstu konkurences iestāžu lēmumiem. Par tiesu sistēmas efektivitātes uzlabošanos liecina izskatīto lietu skaits viena gada ietvaros, respektīvi, pārskata periodā Latvijā tiesas saņēmušas un izskatījušas vienlīdz lielu lietu skaitu, kas nozīmē, ka netika palielināts neizskatīto lietu uzkrājums. Jau otro gadu būtiski samazinās ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas noziegumiem saistītu lietu vidējais izskatīšanas ilgums pirmās instances tiesās.

Vienlaikus ziņojumā iekļauti jaunākie [Eiropas Komisijas pētījumu rezultāti par tiesu neatkarības uztveri uzņēmēju vērtējumā un sabiedrībā kopumā](#). Pozitīvas tendences 2021.gadā iezīmējuši apkopojumi par uzņēmēju vērtējumu attiecībā uz tiesu neatkarību (pozitīvs priekšstats ir 53% uzņēmējiem Latvijā, turklāt negatīvs vērtējums ir samazinājies par 13%, salīdzinot ar 2020.gada rezultātiem). Vēl pozitīvas tendences parāda arī iedzīvotāju aptauja (pozitīvs priekšstats ir 60% iedzīvotāju, turklāt gada laikā tas ir palielinājies par 11%).

Ziņojums par tiesiskuma jomu dalībvalstīs ir līdzeklis, lai izprastu turpmākos izaicinājumus valsts līmenī un veicinātu valstu savstarpējo dialogu labās prakses realizācijā.

[Pilnu ziņojumu skatīt šeit.](#)

<https://www.tm.gov.lv/lv/jaunums/ek-zinojums-latvijas-tieslietu-sistemas-raditaji-turpina-uzlaboties>